

Ks §

15. Betänkandet av 2014 års demokratiutredning – delaktighet och jämlikt inflytande ”Låt fler forma framtiden” – remissyttrande till kulturdepartementet

Dnr 2016/114-100

Kulturdepartementet har i remisskrivelse 9 mars 2016 gett Västerviks kommun möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande. Yttrande ska vara kulturdepartementet tillhanda senast den 21 juni 2016.

Regeringen beslutade den 17 juli 2014 att uppdra åt en särskild utredare att utarbeta förslag till åtgärder, dels för att öka och bredda engagemanget inom den representativa demokratin och dels för att stärka individens möjligheter till delaktighet och inflytande över det politiska beslutsfattandet mellan de allmänna valen.

Kommunstyrelsens förvaltning har i skrivelse 27 april 2016 tagit fram ett förslag till yttrande efter inhämtande av synpunkter från demokratiberedningen och kommunfullmäktiges presidium.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta kommunstyrelsens förvaltnings förslag till yttrande 27 april 2016 som sitt eget och överlämna det till kulturdepartementet som Västerviks kommuns svar på remissen om betänkandet ”Låt fler forma framtiden!” (SOU 2016:5).

Handlingar i ärendet
Kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 27 april 2016
Kulturdepartementets remiss 9 mars 2016

Expedieras till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign

2016-04-27

Områdeschef sekretariat och internservice
Elisabet Olsson
0490-25 40 69
elisabet.olsson@vastervik.se

Kommunstyrelsen

Betänkande av 2014 års demokratiutredning – delaktighet och jämlikt inflytande "Låt fler forma framtiden!" (SOU 2016:5) – yttrande

Kulturdepartementet har i remisskrivelse 9 mars 2016 gett Västerviks kommun möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande. Yttrande ska vara kulturdepartementet tillhanda senast den 21 juni 2016.

Regeringen beslutade den 17 juli 2014 att uppdra åt en särskild utredare att utarbeta förslag till åtgärder, dels för att öka och bredda engagemanget inom den representativa demokratin och dels för att stärka individens möjligheter till delaktighet och inflytande över det politiska beslutsfattandet mellan de allmänna valen.

Förslag till yttrande (se bilaga) har tagits fram av tjänstemän på kommunstyrelsens förvaltning efter inhämtande av synpunkter från demokratiberedningen och kommunfullmäktiges presidium.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta kommunstyrelsens förvaltnings förslag till yttrande 27 april 2016 som sitt eget och överlämna det till kulturdepartementet som Västerviks kommuns svar på remissen om betänkandet "Låt fler forma framtiden!" (SOU 2016:5).

Anders Björlin
Kommundirektör

Elisabet Olsson
Områdeschef

Västerviks Kommun

593 80 Västervik, Besöksadress: Fabriksgatan 21, Vxl: 0490-25 40 00
Fax: 0490-25 40 61, E-post: vasterviks.kommun@vastervik.se, www.vastervik.se

Förslag till yttrande över betänkande av 2014 års demokratiutredning
– delaktighet och jämlikt inflytande "Låt fler forma framtiden!"
(SOU 2016:5)

Sammanfattning

Västerviks kommun instämmer i många av utredningens bedömningar, men konstaterar att de konkreta förslagen till förändringar i kommunallagen är relativt få. Detta behöver dock inte vara negativt. Det finns ett stort värde i att utredningen har gjorts och de kunskaper som har kommit fram i samband med denna. Dessa kommer att kunna bli en bra kunskapsbas inför kommunernas arbete både med att skapa ett ökat, och framförallt breddat, politiskt engagemang och inför arbetet med att utveckla medborgardialog i olika former. Det faktum att landets kommuner har olika utmaningar att arbeta med i dessa frågor är ett gott skäl till att inte lagstifta och styra kommunerna i alltför stor utsträckning. Några avsnitt av remissen vill kommunen särskilt kommentera vilka redovisas nedan.

Avsnitt 7.6 De förtroendevalda och den sociala representativiteten

Det är viktigt att sträva mot jämställdhet i styrelser och nämnder. Förslaget att partierna bör nominera två kandidater och att dessa ska vara en man och en kvinna är dock inte ett bra sätt. Den interna demokratin i partierna är viktigt att ta hänsyn till vid en nomineringsprocess, samt att kompetens ska komma i första hand. Att låsa in sig i formuleringen "man eller kvinna" är olämpligt då det exkluderar transpersoner.

Avsnitt 8.3 De förtroendevaldas villkor

Utredningens bedömning om att kommuner och landsting bör underlätta för förtroendevalda att fullgöra sina uppdrag vid sidan av heltidsarbete eller hem- och familjesysslor är bra. Det är viktigt att arbeta för en möteskultur där så många som möjligt kan delta. Att reglera klockslagen för eller längden på sammanträden är dock inte rätt väg. Det måste i denna fråga vara upp till varje kommun att bedöma vilka åtgärder som behövs för att så många som möjligt ska kunna delta på sina villkor och behålla sina uppdrag. Utökande möjligheter att delta i olika aktiviteter på distans är ett bra sätt.

Utredningens förslag att även fullmäktigeledamöter bör få möjlighet att behålla sitt uppdrag trots flytt från kommunen är mycket bra. Ett exempel där det skulle vara positivt är när någon under en kortare period vill studera på annan ort och sedan återvända till kommunen.

Utredningens förslag om att kommunallagen ska innehålla en bestämmelse som anger att kommuner och landsting ska verka för att förtroendevalda ska kunna fullgöra sina uppdrag under trygga och säkra former är positivt. Förslaget att detta ska formuleras som en målsättningsparagraf är bra. Syftet bör vara att markera vikten av att arbeta med att förtroendevalda ska känna sig trygga och säkra samt förebyggande mot våld, hot och trakasserier.

Avsnitt 8.4 Ersättningsbestämmelser och ledighet

Det är, liksom utredningen visar, viktigt att ersättning för inkomstbortfall är skälig och täcker alla delar av inkomsten. Detta förhållande ska inte påverkas av om man är privatanställd eller kommunanställd.

Förslaget om att det ska finnas en möjlighet att vara ledig från sitt förtroendeuppdrag på grund av föräldraledighet eller sjukdom är mycket bra.

Avsnitt 9.3 Den lokala politikens organisering

Förslaget om att det ska finnas uppdragsbeskrivningar för att förtydliga rollfördelningen mellan de olika förtroendevalda, i synnerhet för ordföringar i styrelser och nämnder, är bra. Det är dock viktigt att det blir upp till kommunerna själva att avgöra hur dessa ska utformas.

Avsnitt 13.5 Medborgarförslag och folkmotion

Vi delar utredningens analys kring de brister som finns med dagens medborgarförslag. Vid ett införande av folkmotion som blir tvingande för alla kommuner är det viktigt att ta hänsyn till det arbetssätt med e-förslag som ett antal kommuner redan har infört. Lagstiftningen kring folkmotion bör utformas på ett sätt så att den harmoniserar med e-förslag. Det vore ur demokratisk synvinkel olyckligt om en tvingande lagstiftning om folkmotion upplevs som begränsande för kommuner som sett positiva effekter av sina införanden av e-förslag.

Kulturdepartementet

Enheten för demokrati och det civila samhället

Paula Blomqvist

Telefon 08-405 40 17

Kommunstyrelsen Västerviks kommun	
inkom 2016-03-15	
Önr	Dpl
Hid	

Betänkandet Låt fler forma framtiden! (SOU 2016:5)

Remissinstanser:

1. Riksdagens ombudsmän
2. Riksrevisionen
3. Kammarrätten i Stockholm
4. Förvaltningsrätten i Göteborg
5. Förvaltningsrätten i Umeå
6. Justitiekanslern
7. Brottsförebyggande rådet
8. Datainspektionen (kapitel 12.7.2)
9. Sveriges Ambassad i Bangkok (kapitel 5.5.5)
10. Sveriges Ambassad i London (kapitel 5.5.5)
11. Barnombudsmannen
12. Myndigheten för delaktighet
13. Skatteverket
14. Kammarkollegiet
15. Statistiska centralbyrån
16. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
17. Statskontoret
18. Statens skolverk
19. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
20. Folkbildningsrådet
21. Universitetskanslerämbetet
22. Uppsala universitet
23. Lunds universitet
24. Göteborgs universitet
25. Stockholms universitet
26. Umeå universitet
27. Linköpings universitet
28. Linnéuniversitet
29. Örebro universitet

30. Mittuniversitet
31. Vetenskapsrådet
32. Statens medieråd
33. Myndigheten för tillgängliga medier
34. Forum för levande historia
35. Valmyndigheten
36. Sametinget
37. Diskrimineringsombudsmannen
38. Nämnden för statligt stöd till trossamfund
39. Blekinge läns landsting
40. Dalarnas läns landsting
41. Gävleborgs läns landsting
42. Hallands läns landsting
43. Jämtlands läns landsting
44. Jönköpings läns landsting
45. Kalmar läns landsting
46. Kronobergs läns landsting
47. Norrbottens läns landsting
48. Skåne läns landsting
49. Stockholms läns landsting
50. Södermanlands läns landsting
51. Uppsala läns landsting
52. Värmlands läns landsting
53. Västerbottens läns landsting
54. Västernorrlands läns landsting
55. Västmanlands läns landsting
56. Västra Götalands läns landsting
57. Örebro läns landsting
58. Östergötlands läns landsting
59. Ale kommun
60. Alingsås kommun
61. Alvesta kommun
62. Aneby kommun
63. Arboga kommun
64. Arjeplogs kommun
65. Arvidsjaur kommun
66. Arvika kommun
67. Askersunds kommun
68. Avesta kommun
69. Bengtsfors kommun
70. Bergs kommun
71. Bjurholms kommun
72. Bjuvs kommun
73. Bodens kommun
74. Bollebygds kommun
75. Bollnäs kommun
76. Borgholms kommun
77. Borlänge kommun

78. Borås kommun
79. Botkyrka kommun
80. Boxholms kommun
81. Bromölla kommun
82. Bräcke kommun
83. Burlövs kommun
84. Båstads kommun
85. Dals-Eds kommun
86. Danderyds kommun
87. Degerfors kommun
88. Dorotea kommun
89. Eda kommun
90. Ekerö kommun
91. Eksjö kommun
92. Emmaboda kommun
93. Enköpings kommun
94. Eskilstuna kommun
95. Eslövs kommun
96. Essunga kommun
97. Fagersta kommun
98. Falkenbergs kommun
99. Falköpings kommun
100. Falu kommun
101. Filipstads kommun
102. Finspångs kommun
103. Flens kommun
104. Forshaga kommun
105. Färgelanda kommun
106. Gagnefs kommun
107. Gislaveds kommun
108. Gnesta kommun
109. Gnosjö kommun
110. Gotlands kommun
111. Grums kommun
112. Grästorps kommun
113. Gullspångs kommun
114. Gällivare kommun
115. Gävle kommun
116. Göteborgs kommun
117. Götene kommun
118. Habo kommun
119. Hagfors kommun
120. Hallsbergs kommun
121. Hallstahammars kommun
122. Halmstads kommun
123. Hammarö kommun
124. Haninge kommun
125. Haparanda kommun

126. Heby kommun
127. Hedemora kommun
128. Helsingborgs kommun
129. Herrljunga kommun
130. Hjo kommun
131. Hofors kommun
132. Huddinge kommun
133. Hudiksvalls kommun
134. Hultsfreds kommun
135. Hylte kommun
136. Håbo kommun
137. Hällefors kommun
138. Härjedalens kommun
139. Härnösands kommun
140. Härryda kommun
141. Hässleholms kommun
142. Höganäs kommun
143. Högsby kommun
144. Hörby kommun
145. Höörs kommun
146. Jokkmokks kommun
147. Järfälla kommun
148. Jönköpings kommun
149. Kalix kommun
150. Kalmar kommun
151. Karlsborgs kommun
152. Karlshamns kommun
153. Karlskoga kommun
154. Karlskrona kommun
155. Karlstads kommun
156. Katrineholms kommun
157. Kils kommun
158. Kinda kommun
159. Kiruna kommun
160. Klippans kommun
161. Knivsta kommun
162. Kramfors kommun
163. Kristianstads kommun
164. Kristinehamns kommun
165. Krokoms kommun
166. Kumla kommun
167. Kungsbacka kommun
168. Kungsörs kommun
169. Kungälv kommun
170. Kävlinge kommun
171. Köpings kommun
172. Laholms kommun
173. Landskrona kommun

174. Laxå kommun
175. Lekebergs kommun
176. Leksands kommun
177. Lerums kommun
178. Lessebo kommun
179. Lidingö kommun
180. Lidköpings kommun
181. Lilla Edets kommun
182. Lindesbergs kommun
183. Linköpings kommun
184. Ljungby kommun
185. Ljusdals kommun
186. Ljusnarsbergs kommun
187. Lomma kommun
188. Ludvika kommun
189. Luleå kommun
190. Lunds kommun
191. Lycksele kommun
192. Lysekils kommun
193. Malmö kommun
194. Malung-Sälens kommun
195. Malå kommun
196. Mariestads kommun
197. Markaryds kommun
198. Marks kommun
199. Melleruds kommun
200. Mjölby kommun
201. Mora kommun
202. Motala kommun
203. Mullsjö kommun
204. Munkedals kommun
205. Munkfors kommun
206. Mölndals kommun
207. Mönsterås kommun
208. Mörbylånga kommun
209. Nacka kommun
210. Nora kommun
211. Norbergs kommun
212. Nordanstigs kommun
213. Nordmalings kommun
214. Norrköpings kommun
215. Norrtälje kommun
216. Norsjö kommun
217. Nybro kommun
218. Nykvarns kommun
219. Nyköpings kommun
220. Nynäshamns kommun
221. Nässjö kommun

222. Ockelbo kommun
223. Olofströms kommun
224. Orsa kommun
225. Orust kommun
226. Osby kommun
227. Oskarshamns kommun
228. Ovanåkers kommun
229. Oxelösunds kommun
230. Pajala kommun
231. Partille kommun
232. Perstorps kommun
233. Piteå kommun
234. Ragunda kommun
235. Robertsfors kommun
236. Ronneby kommun
237. Rättviks kommun
238. Sala kommun
239. Salems kommun
240. Sandvikens kommun
241. Sigtuna kommun
242. Simrishamns kommun
243. Sjöbo kommun
244. Skara kommun
245. Skellefteå kommun
246. Skinnskattebergs kommun
247. Skurups kommun
248. Skövde kommun
249. Smedjebackens kommun
250. Sollefteå kommun
251. Sollentuna kommun
252. Solna kommun
253. Sorsele kommun
254. Sotenäs kommun
255. Staffanstorps kommun
256. Stenungsunds kommun
257. Stockholms kommun
258. Storfors kommun
259. Storumans kommun
260. Strängnäs kommun
261. Strömstads kommun
262. Strömsunds kommun
263. Sundbybergs kommun
264. Sundsvalls kommun
265. Sunne kommun
266. Surahammars kommun
267. Svalövs kommun
268. Svedala kommun
269. Svenljunga kommun